

Kultuurikomisjoni tegevuse ülevaade
Riigikogu XIII koosseisu VIII istungjärk (10.09.2018 – 20.12.2018)

Kultuurikomisjoni koosseis

Esimees:	Aadu Must	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Aseesimees:	Laine Randjärv	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Liikmed:	Yoko Alender	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
	Krista Aru	(Eesti Vabaerakonna fraktsioon)
	Toomas Jürgenstein	(Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)
	Viktoria Ladõnskaja-Kubits	(Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon)
	Heljo Pikhof	(Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)
	Heidy Purga	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
	Toomas Väinaste	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)
	Tiina Kangro	(Fraktsiooni mittekuuluv saadik, alates 13.12.2018)

Istungite arv

VIII istungjärgul pidas kultuurikomisjon kokku **26** istungit, millest üks istung oli avalik.

Eelnõude arv

VIII istungjärgul määrati kultuurikomisjon **4** otsuse eelnõu ja **15** seaduse eelnõu juhtivkomisjoniks. Pärast VIII istungjärgu lõppu jääb komisjoni menetlusse **1** otsuse eelnõu ja **16** seaduse eelnõu.

Kultuurikomisjoni menetluses olnud eelnõudest võeti vastu 3 seadust ja 2 otsust:

- **Autoriõiguse seaduse muutmise seadus**

Seadusega suurendatakse teoste ja muu kaitstud materjali (raamatute, ajakirjade, ajalehtede ja muude trükiste ning nootide ja muu trükitud materjali) kättesaadavust, muuhulgas helikandjal, sellises vormis, mis on kasutatav nägemispuudega isikute (pimedad, vaegnägijad) ja muu trükikirja lugemise puudega isikute jaoks. Samuti tagatakse, et kõigil neil isikutel ja nende vajadustega mittetulunduslikul alusel tegelevatel organisatsioonidel oleks võimalik tugineda autoriõigusest ja sellega kaasnevatest õigustest tehtavale kohustuslikule ja Euroopa Liidu tasandi õiguses ühtlustatud erandile. Seaduse aluseks on sellekohane Euroopa Liidu direktiiv.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Heidy Purga

Menetlus: menetlusse võetud 11.09.2018; eelnõu number 686 SE; I lugemine 26.09.2018; muudatusettepanekute tähtaeg 10.10.2018, kl 17.15; II lugemine 24.10.2018; III lugemine 07.11.2018, jõustus 28.11.2018.

- **Kutseõppeasutuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus**

Seadusega muudetakse kutseõppe rahastamise aluseid ja kutseõppe kvaliteedi hindamise protsessi, samuti ühtlustatakse üldhariduskoolide ja kutseõppeasutuste üldharidusainete õpetajatele lähtetoetuse saamise tingimusi ja nähakse ette lähtetoetus kutseõppeasutusse tööle

asuvatele tugispetsialistidele. Seaduse järgi on kutseõppeasutusel võimalus läbi viia üldharidusõpet mittestatsionaarses õppevormis ja luuakse võimalus avada kutsevaliku õppekavu isikuarengu õppekavarühmas.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Krista Aru

Menetlus: menetlusse võetud 27.09.2018; eelnõu number 704 SE; I lugemine 17.10.2018; muudatusettepanekute tähtaeg 31.10.2018, kl 17.15; II lugemine 05.12.2018; III lugemine 12.12.2018, jõustub 1.01.2019.

- **Muuseumiseaduse muutmise seadus**

Seadusega muudetakse rahvusvahelise näituse omanikule tekkinud kahju hüvitamise põhimõtteid ja viiakse riikliku näituse kahjuhüvitise tagamise regulatsioon vastavusse rahvusvaheliselt aktsepteeritud praktikaga.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Heidy Purga

Menetlus: menetlusse võetud 09.10.2018; eelnõu number 716 SE; I lugemine 07.11.2018; muudatusettepanekute tähtaeg 21.11.2018, kl 17.15; II lugemine 05.12.2018; III lugemine 12.12.2018, jõustub 1.01.2019.

- **Riigikogu otsus „Riigikogu liikmest Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu liikmete nimetamine“**

Otsusega nimetatakse Rahvusraamatukogu nõukogu liikmeteks Yoko Alender ja Aadu Must. Muudatused tehakse seoses nõukogu liikme Igor Gräzini Riigikogu liikme volituste lõppemisega ja Riigikogu liikme Toomas Väinaste nõukogu liikme kohalt tagasiastumisega.

Algataja: Riigikogu kultuurikomisjon

Komisjoni esindaja: Heidy Purga

Menetlus: menetlusse võetud 20.09.2018; eelnõu number 692 OE, otsus vastu võetud ja jõustunud 27.09.2018.

- **Riigikogu otsus „Rahvusoperi nõukogu liikme nimetamine“**

Otsusega nimetatakse Rahvusoperi nõukogu liikmeks Toomas Väinaste. Muudatus on seotud nõukogu liikme Martin Repinski Riigikogu liikme volituste lõppemisega.

Algataja: Riigikogu kultuurikomisjon

Komisjoni esindaja: Heljo Pikhof

Menetlus: menetlusse võetud 20.09.2018; eelnõu number 693 OE, otsus vastu võetud ja jõustunud 27.09.2018

Menetlusse jääb 2 otsuse eelnõu ja 14 seaduse eelnõu

- **Riigikogu otsuse eelnõu „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele“ (21 OE)**

Eelnõuga tehakse Vabariigi Valitsusele ettepanek allkirjastada ja esitada ratifitseerimiseks 1960. aasta UNESCO haridusalase valdkonna diskrimineerimise vastane konventsioon.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Menetlus: menetlusse võetud 07.05.2015; muudatusettepanekute tähtaeg 21.05.2015; algataja ettepanekul ei ole eelnõu esitatud täiskogu päevakorda

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja kutseõppeasutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (207 SE)**

Eelnõu näeb ette koolilõuna toetuse määra ühe õpilase kohta. Koolilõuna toetuse alammäär ühe õpilase kohta on 1 euro õppepäevas. Koolilõuna toetuse jaotamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Yoko Alender

Menetlus: menetlusse võetud 05.04.2016; I lugemine 17.05.2016; muudatusettepanekute tähtaeg 31.05.2016

Märkus: juba 2018.a. riigieelarves oli koolilõuna toetus põhikooli-, gümnaasiumi- ja kutsekooliõpilase kohta päevas 1 eurot, mistõttu eelnõu 207 SE edasine menetlemine ei ole otstarbekas.

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu (245 SE)**

Eelnõu näeb ette eraldada valdadele ja linnadele igal aastal riigieelarveline toetus, mis kataks haridusele tehtavatele kulutustele lisaks ka tugispetsialistide tööjõukulud. Seletuskirjas märgitakse, et tugispetsialisti teenuse tagamine on jäetud kohalike omavalitsuste ja koolide enda kanda. Kohalikud omavalitsused on väga erineva võimekusega ning väiksemad neist ei saa oma koolidele tihtipeale ühtegi tugispetsialisti majanduslikult lubada. Selline olukord seab haridusliku erivajadusega õpilased ebavõrdsetesse tingimustesse, kus tugispetsialistide kooli palkamine sõltub kohaliku omavalitsuse ja kooli majanduslikest võimalustest.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Laine Randjärv

Menetlus: menetlusse võetud 17.05.2016; I lugemine 20.10.2016; muudatusettepanekute tähtaeg 03.11.2016

Märkus: erivajadustega õpilaste õppekorraldust reguleeriti Valitsuse algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (eelnõu 519 SE), mis võeti Riigikogus vastu 10.01.2018, mistõttu eelnõu 245 SE edasine menetlemine ei ole otstarbekas.

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja kutseõppeasutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (505 SE)**

Eelnõu näeb ette luua võimaluse rakendada õpilaste suhtes täiendavaid mõjutusmeetmeid, et tagada turvaline ja õppimist soodustav koolikeskkond. Turvalisuse tagamiseks, ohuolukordade ennetamiseks ning vajadusel sekkumiseks näevad muudatused ette võimaluse koolil rakendada täiendavalt kahte mõjutusmeetet. Esiteks, võtta kooli hoiule esemed ja ained, mis on koolis keelatud või millega võib seada ohtu enda või teiste turvalisuse või mis on kohandatud vara rikkumiseks või hävitamiseks. Teiseks, viia läbi turvakontroll vaatlemise ja kompimise teel ning õpilase esemete läbivaatlus.

Algataja: Eesti Reformierakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Krista Aru

Menetlus: menetlusse võetud 14.09.2017; I lugemine 16.11.2017; muudatusettepanekute tähtaeg oli 30.11.2017.

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (611 SE)**

Eelnõuga luuakse võimalus direktorite töö- ja arengualaseks keskseks hindamiseks. Hindamiseks moodustatakse hindamiskomisjon, kuhu kuuluvad vähemalt koolijuhtide esindaja, Haridus- ja Teadusministeeriumi esindaja ning kooli pidajate esindaja. Kõiki põhikooli ja gümnaasiumi direktoreid hinnatakse vähemalt ühel korral viie aasta jooksul. Hinnatakse direktori vastavust kvalifikatsiooninõuetele sh riigikeele oskuse nõude täitmist ja juhtimiskompetentse. Kompetentsi all peetakse silmas direktori tegevust oma organisatsiooni ja hariduspoliitika eesmärkide täitmisel

Algataja: Eesti Reformierakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Aadu Must

Menetlus: menetlusse võetud 05.04.2018; I lugemine 15.05.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 29.11.2017.

- **Muinsuskaitseaduse eelnõu (684 SE)**

Eelnõu eesmärk on tagada kultuuripärandi säilimine ja mitmekesisus läbi ainelise ja vaimse kultuuripärandi kaitse. Eelnõu sätestab muinsuskaitse põhimõtted ning reguleerib kultuurimälestiseks, muinsuskaitsealaks ja arheoloogiliseks leiukohaks tunnistamist, nende kaitset ja säilimise korraldamist. Eelnõu tasakaalustab senisest enam ka riigi ja kultuurimälestise omaniku õigusi ja kohustusi. Selleks sätestatakse eelnõuga otsuste tegemisele suurem paindlikkus. Eelnõu näeb ette muuta Muinsuskaitseamet Kultuuripärandiametiks, kuna ameti tegevus hakkab eelnõu kohaselt hõlmama nii muinsuskaitse kui ka muuseumide valdkonda. Selline ümberkorraldus võimaldab kultuuriväärtuste valdkonda juhtida ühtselt, ühtlustada Kultuuriministeeriumi töökorraldust ning valdkonna ühiseid ressursse paindlikumalt ja efektiivsemalt kasutada. Eelnõuga vähendatakse kulusid, mida peab kultuurimälestise omanik seoses mälestisega kandma. Selleks hakatakse kultuurimälestise ja muinsuskaitsealal asuva ehitise omanikule hüvitama uuringule ja muinsuskaitsele järelevalvele tehtud kulusid. Seni mälestise omaniku kulul toimunud muinsuskaitse eritingimuste koostamine on eelnõu järgi edaspidi Kultuuripärandiameti ülesanne.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Aadu Must

Menetlus: menetlusse võetud 11.09.2018; I lugemine 26.09.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 10.10.2018.

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu (729 SE)**

Eelnõuga luuakse võimalus rakendada õpilaste suhtes täiendavaid mõjutusmeetmeid eesmärgiga tagada turvaline, õppimist soodustav koolikeskkond. Luuakse võimalus rakendada mõjutusmeetmeid õpilaste suhtes, kelle kasutuses koolis on keelatud ese. Koolil on põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest tulenevalt kohustus tagada koolis viibivate laste turvalisus ja tervise kaitse. Turvalisuse tagamiseks, ohuolukordade ennetamiseks ning vajadusel sekkumiseks näevad muudatused ette võimaluse koolil selliste esemete ja ainete kooli hoiule võtmise, mis on keelatud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega, muu asja hoiule võtmine, mis võib kujutada ohtu õpilase ning teiste isikute elule ja tervisele, õpilase ja tema esemete kontrollimise

vaatlemise ja käega kimpimise teel ning õpilase kasutuses oleva suletud kapi kontrollimise.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Heljo Pikhof

Menetlus: menetlusse võetud 16.10.2018; I lugemine 14.11.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 28.11.2018.

- **Kõrgharidusseaduse eelnõu (725 SE)**

Eelnõu korrastab ja lihtsustab kõrgharidusega seonduvaid regulatsioone. Eelnõu suurendab paindlikkust nii üliõpilaste kui ka kõrgkoolide jaoks, soodustab kõrgkoolide vahelist koostööd, tugevdab ülikoolide ja ühiskonna seoseid ning võimaldab akadeemilistele töötajatele atraktiivse karjäärimudeli kujundamist. Eelnõuga ei muudeta kõrgharidussüsteemi põhialuseid, see tähendab tasuta õpet, kõrgkoolide ulatuslikku autonoomiat ja kolmeastmelist kõrgharidusõpet. Seletuskirjas märgitakse, et senine kõrgharidusseadustik on kujundatud 1990. aastatel. Kahekümne aasta jooksul on oluliselt muutunud inimeste ja ühiskonna ootused kõrgharidusele. Õiguslik raamistik peab käima kaasas üliõpilaste muutunud vajadustega – inimesed õpivad kogu elu, liiguvad õppeasutuste, õppetasete ja riikide vahel ning ootavad õppelt rohkem praktilisust.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Aadu Must

Menetlus: menetlusse võetud 16.10.2018; I lugemine 14.11.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 28.11.2018.

- **Tallinna Ülikooli seaduse eelnõu (726 SE)**

Eelnõuga kehtestatakse Tallinna Ülikooli seadus, millega nähakse ette ülikooli eesmärk, ülesanded, juhtimise ning rahastamise alused. Eelnõu on seotud kõrgharidusseaduse eelnõuga. Eelnõuga nähakse ette ülikooli vastutusala haridus-, humanitaaria-, loodus- ja sotsiaalteadustes, samuti kunstis, õpetajakoolituses ja kasvatusteadustes. Eelnõuga uuendatakse ülikooli juhtimisstruktuuri, nähes ette, et ülikooli juhtorganid on nõukogu, senat ja rektor. Eelnõu järgi on ülikoolis strateegilisi otsuseid tegev ja väliseid liikmeid kaasav üheteistkümmeliikmeline nõukogu, kelle koosseisu määrab viieks aastaks valitsus. Kehtiva ülikooliseaduse regulatsiooni järgi on nõukogu akadeemiline otsustuskogu, kuhu väliseid liikmeid ei kaasata ja ülikoolivälised liikmed kuuluvad kuratooriumi, mille koosseisu määrab valitsus. Eelnõuga nähakse täiendavalt ülikooli juhtorganina ette senat, kes on vastutav õppe- ning teadus- ja arendustegevuse küsimustes. Senatil on õigus anda oma pädevuse piires välja määrusi ja võtta vastu otsuseid. Rektor ülikooli juhtorganina ja senati esimehena vastutab ülikooli põhikirja, arengukava ja eelarve täitmise eest. Ülikooli tegevust rahastatakse riigieelarvest ja rahastamise aluseid ei muudeta. Võrreldes kehtiva õigusega nähakse eelnõus ette muudatus erakooli või eraõigusliku teadus- ja arendusasutuse asutamise kohta. Kui praegu on selle asutamine võimalik juhul, kui tegemist on sihtasutusega, mille üheks asutajaks on riik, siis eelnõu järgi ei ole ülikooli asutatud eraõiguslikul juriidilisel isikul õigust asutada erakooli või eraõiguslikku teadus- ja arendusasutust. Seaduse planeeritav jõustumise aeg on 1. september 2019. Uus juhtimismudel rakendub täies ulatuses 1. jaanuarist 2020.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Toomas Väinaste

Menetlus: menetlusse võetud 16.10.2018; I lugemine 14.11.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 28.11.2018.

- **Eesti Kunstiakadeemia seaduse eelnõu (730 SE)**

Eelnõuga kehtestatakse Eesti Kunstiakadeemia seadus, millega nähakse ette akadeemia eesmärk, ülesanded, juhtimise ning rahastamise alused. Eelnõu on seotud kõrgharidusseaduse eelnõuga. Eelnõuga nähakse ette akadeemia vastutusala kunsti, disaini ja arhitektuuri valdkondades, samuti tuuakse välja kõrgkooli ülesanne viljeleda kunsti ja teadust, mille hulka kuulub ka spetsiifiline teadusvorm - loomeuurimus. Eelnõuga uuendatakse akadeemia juhtimisstruktuuri nähes ette, et akadeemia juhtorganiteks on nõukogu, senat ja rektor. Eelnõu järgi on akadeemias strateegilisi otsuseid tegev ja väliseid liikmeid kaasav üheksaliikmeline nõukogu, kelle koosseisu määrab viieks aastaks valitsus. Kehtiva ülikooliseaduse regulatsiooni järgi on nõukogu akadeemiline otsustuskogu, kuhu väliseid liikmeid ei kaasata ja ülikoolivälised liikmed kuuluvad kuratooriumi, mille koosseisu määrab valitsus. Eelnõuga nähakse täiendavalt akadeemia juhtorganina ette senat, kes on vastutav õppe- ning teadus- ja arendustegevuse küsimustes. Senatil on õigus anda oma pädevuse piires välja määrusi ja võtta vastu otsuseid. Rektor akadeemia juhtorganina ja senati esimehena vastutab akadeemia põhikirja, arengukava ja eelarve täitmise eest. Akadeemia tegevust rahastatakse riigieelarvest ja rahastamise aluseid ei muudeta. Võrreldes kehtiva õigusega nähakse eelnõus ette muudatus erakooli või eraõigusliku teadus- ja arendusasutuse asutamise kohta. Kui praegu on selle asutamine võimalik juhul, kui tegemist on sihtasutusega, mille üheks asutajaks on riik, siis eelnõu järgi ei ole akadeemia asutatud eraõiguslikul juriidilisel isikul õigust asutada erakooli või eraõiguslikku teadus- ja arendusasutust. Seaduse planeeritav jõustumise aeg on 1. september 2019. Uus juhtimismudel rakendub täies ulatuses 1. jaanuarist 2020.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Yoko Alender

Menetlus: menetlusse võetud 16.10.2018; I lugemine 14.11.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 28.11.2018.

- **Eesti Maaülikooli seaduse eelnõu (727 SE)**

Eelnõuga kehtestatakse Eesti Maaülikooli seadus, millega nähakse ette ülikooli eesmärk, ülesanded, juhtimise ning rahastamise alused. Eelnõu on seotud kõrgharidusseaduse eelnõuga. Eelnõuga nähakse ette ülikooli vastutusala maaelu ja maamajanduse arendamisega seotud valdkondades. Eelnõuga uuendatakse ülikooli juhtimisstruktuuri nähes ette, et ülikooli juhivad nõukogu, senat ja rektor. Eelnõu järgi on ülikoolis strateegilisi otsuseid tegev ja väliseid liikmeid kaasav seitsmeliikmeline nõukogu, kelle koosseisu määrab viieks aastaks valitsus. Kehtiva ülikooliseaduse regulatsiooni järgi on nõukogu akadeemiline otsustuskogu, kuhu väliseid liikmeid ei kaasata ja ülikoolivälised liikmed kuuluvad kuratooriumi, mille koosseisu määrab valitsus. Eelnõuga nähakse täiendavalt ülikooli juhtorganina ette senat, kes on vastutav õppe- ning teadus- ja arendustegevuse küsimustes. Senatil on õigus anda oma pädevuse piires välja määrusi ja võtta vastu otsuseid. Rektor ülikooli juhtorganina ja senati esimehena vastutab ülikooli põhikirja, arengukava ja eelarve täitmise eest. Ülikooli tegevust rahastatakse riigieelarvest ja rahastamise aluseid ei muudeta. Võrreldes kehtiva õigusega nähakse eelnõus ette muudatus erakooli või eraõigusliku teadus- ja arendusasutuse asutamise kohta. Kui praegu on selle asutamine võimalik juhul, kui tegemist on sihtasutusega, mille üheks asutajaks on riik, siis eelnõu järgi ei ole ülikooli asutatud eraõiguslikul juriidilisel isikul õigust asutada erakooli või eraõiguslikku teadus- ja arendusasutust. Seaduse planeeritav jõustumise aeg on 1. september 2019. Uus juhtimismudel rakendub täies ulatuses 1. jaanuarist 2020.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Krista Aru

Menetlus: menetlusse võetud 16.10.2018; I lugemine 14.11.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 28.11.2018.

- **Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia seaduse eelnõu (728 SE)**

Eelnõuga kehtestatakse Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia seadus, millega nähakse ette akadeemia eesmärk, ülesanded, juhtimise ning rahastamise alused. Eelnõu on seotud kõrgharidusseaduse eelnõuga. Eelnõuga nähakse ette akadeemia vastutusala muusika ja teatrikunsti valdkondades, samuti akadeemia roll muusikaalase üldhariduse ja kutsehariduse edendamisel. Eelnõuga uuendatakse akadeemia juhtimisstruktuuri nähes ette, et akadeemia juhtorganiteks on nõukogu, senat ja rektor. Eelnõu järgi on akadeemias strateegilisi otsuseid tegev ja väliseid liikmeid kaasav seitsmeliikmeline nõukogu, kelle koosseisu määrab viieks aastaks valitsus. Kehtiva ülikooliseaduse regulatsiooni järgi on nõukogu akadeemiline otsustuskogu, kuhu väliseid liikmeid ei kaasata ja ülikoolivälised liikmed kuuluvad kuratooriumi, mille koosseisu määrab valitsus. Eelnõuga nähakse täiendavalt akadeemia juhtorganina ette senat, kes on vastutav õppe- ning teadus- ja arendustegevuse küsimustes. Senatil on õigus anda oma pädevuse piires välja määrusi ja võtta vastu otsuseid. Rektor akadeemia juhtorganina ja senati esimehena vastutab akadeemia põhikirja, arengukava ja eelarve täitmise eest. Akadeemia tegevust rahastatakse riigieelarvest ja rahastamise aluseid ei muudeta. Võrreldes kehtiva õigusega nähakse eelnõus ette muudatus erakooli või eraõigusliku teadus- ja arendusasutuse asutamise kohta. Kui praegu on selle asutamine võimalik juhul, kui tegemist on sihtasutusega, mille üheks asutajaks on riik, siis eelnõu järgi ei ole akadeemia asutatud eraõiguslikul juriidilisel isikul õigust asutada erakooli või eraõiguslikku teadus- ja arendusasutust. Seaduse planeeritav jõustumise aeg on 1. september 2019. Uus juhtimismudel rakendub täies ulatuses 1. jaanuarist 2020.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Laine Randjärv

Menetlus: menetlusse võetud 16.10.2018; I lugemine 14.11.2018; muudatusettepanekute tähtaeg oli 28.11.2018.

- **Koolieelse lasteasutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (731 SE)**

Eelnõu näeb ette tagada kodulähedane tasuta lasteaiakoht kõigile lastele üle Eesti.

Algataja: Eesti Vabaerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Heljo Pikhof

Menetlus: menetlusse võetud 18.10.2018; I lugemine 13.12.2018; muudatusettepanekute tähtaeg 02.01.2018, kl 16.00

- **Keeleseaduse muutmise seadus (756 SE)**

Eelnõuga sätestatakse, et ettekirjutuse täitmatajätmise korral on rakendatava sunniraha ülemmäär juriidilistele isikutele 5120 eurot. Füüsilistele isikutele jääb kehtima senine sunniraha ülemmäär 640 eurot. Seletuskirjas märgitakse, et eelnõu eesmärk on parandada keeleseaduse täitmist, motiveerida asutuste juhte ja ettevõtjaid positiivselt, panustamaks enam töötajate eesti keele õppesse. Eelnõu võimaldaks Keeleinspeksioonil tulemuslikumalt teostada järelevalvet keeleseaduse täitmise üle.

Algataja: Tarmo Kruusimäe, Helir-Valdor Seeder, Priit Sibul, Madis Milling, Hardi Volmer
Komisjoni esindaja: Toomas Jürgenstein
Menetlus: menetlusse võetud 15.11.2018; I lugemine 17.01.2019; muudatusettepanekute tähtaeg 31.01.2019, kl 17.15

- **Autoriõiguse seaduse muutmise seadus (757 SE)**

Eelnõu näeb ette, et valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks kasutamise kompenseerimiseks tasu maksmise korra ning salvestusseadmete ja -kandjate loetelu ning makstava tasu suuruse salvestusseadme kohta.

Algataja: Tarmo Kruusimäe, Priit Sibul, Madis Milling, Hardi Volmer
Menetlus: menetlusse võetud 15.11.2018

- **Riigikogu otsuse eelnõu "Ettepanek Vabariigi Valitsusele Eesti alus- ja koolihariduse ühtseks ja eestikeelseks muutmiseks" 774 OE**

Otsuse eelnõu kohaselt saab Vabariigi Valitsuse ülesande muuta Eesti alus- ning koolihariduse muuta eestikeelseks. Seadusandja poolt ei ole sellele takistusi, kuid tal tuleb autorite hinnangul anda täitevvõimule ülesanne koostada sellekohasele poliitilisele otsusele kõikehõlmav rakendusplaan, sealhulgas koostööst omavalitsustega.

Algataja: Eesti Reformierakonna fraktsioon
Menetlus: menetlusse võetud 06.12.2018; muudatusettepanekute tähtaeg 20.12.2018, kl 17.15

Tagasi lükati 1 seaduseelnõu

- **Keeleseaduse muutmise seadus (666 SE)**

Eelnõu nägi ette tõsta vastava sunniraha ülemmäära 640 eurolt 6400 euroni, et Keeleinspeksioonil oleks võimalus paremini ja tulemuslikumalt teostada talle ülesandeks pandud tegevusi. Eelnõuga soovitakse parandada keeleseaduse täitmist, motiveerida asutuste juhte ja ettevõtjaid positiivselt, panustamaks enam töötajate eesti keele õppesse.

Algataja: Tarmo Kruusimäe, Priit Sibul, Jaak Madison, Henn Põlluaas, Madis Milling, Igor Gräzin, Jaanus Karilaid, Märt Sults
Komisjoni esindaja: Toomas Jürgenstein
Menetlus: menetlusse võetud 14.06.2018; I lugemine 25.10.2018

Arutelu täiskogus

1. Kultuuriministri ettekanne „Spordipoliitika põhialused aastani 2030“ – täitmise aruanne
(05.12.2018)

Parlamentaaarsed kuulamised

1. Ülevaade Haridus- ja Teadusministeeriumi 2018.a II poolaasta tööplaanidest
(10.09.2018)

Kutsutud: Haridus- ja teadusminister Mailis Reps, Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler Tea Varrak, õiguskonkordant juhataja Marko Jaeger ning jurist Indrek Kilik

2. Ülevaade Kultuuriministeeriumi 2018.a II poolaasta tööplaanidest (18.09.2018)

Kutsutud: kultuuriminister Indrek Saar, kunstide asekanstler Hillar Sein, spordiosakonna nõunik Margus Klau, õigus- ja varahaldusosakonna juhataja Merle Põld, raamatukogunõunik Ülle Talihärm, kultuurilise mitmekesisuse osakonna nõunik Artjom Tepljuk, kommunikatsiooniosakonna nõunik Kai-Ines Nelson, ministri nõunik Maris Sild

3. 2019. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (700 SE). Kultuuriministeeriumi osa – arutelu (08.10.2018)

Kutsutud: Kultuuriminister Indrek Saar, kanstler Tarvi Sits, finantsosakonna juhataja Merju Künnapuu, asekanstler Hillar Sein, asekanstler Tarvi Pürn, asekanstler Piret Hartman ning ministri nõunik Silver Meikar

4. Eesti keele majad – arutelu (09.10.2018)

Kutsutud: Integratsiooni Sihtasutuse juhataja Irene Käosaar, Narva eesti keele maja juht Aljona Kordontšuk ning Tallinna eesti keele maja juht Olga Selištševa, Kultuuriministeeriumi kultuurilise mitmekesisuse asekanstler Piret Hartman, Haridus- ja Teadusministeeriumi keeleosakonna peaekspert Riina Koolmeister, Tartu Ülikooli eesti keele võõrkeelena didaktika vanemteadur Mare Kitsnik ja Tallinna Linnavalitsuse nõunik Aurika Meimre

5. 2019. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (700 SE). Haridus- ja Teadusministeeriumi osa – arutelu (15.10.2018)

Kutsutud: Haridus- ja teadusminister Mailis Reps, Haridus- ja Teadusministeeriumi kanstler Tea Varrak, asekanstler Ivar Sikk, asekanstler Mikk Kasesalk ning rahandusosakonna juhataja Marika Tuusis.

6. Eesti Rahvusringhäälingu tegevuse ülevaade (23.10.2018)

Kutsutud: nõukogu esimees Rein Veidemann, juhatusesimees Erik Roose, juhatusesimees Joel Sarv ning õigusosakonna juhataja Liina Urboja

7. Ruumiloome ekspertrühma lõppraport ja ettepanekud Vabariigi Valitsusele – arutelu (12.11.2018)

Kutsutud: ekspertrühma juht Jaak-Adam Looveer ja liige Indrek Rünkla

8. Kiusamisvaba haridustee visioonidokument – arutelu (20.11.2018)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi asekanstler Mikk Kasesalk, üldharidusosakonna peaekspert Markus Metsaru, koolivõrgu osakonna peaekspert Jürgen Rakaselg, MTÜ Lastekaitse Liidu juhatusesimees Tõnu Poopuu, SA Kiusamisvaba Kool tegevjuht Triin Toomesaar, SA Archimedese noorteagentuuri asejuhataja Marit Kannelmäe-Geerts, MTÜ Noorteühing TORE juhatusesimees Marju Jaanimäe ja MTÜ Vaikuseminutid juhatusesimees ja tegevjuht Jannus Jaska

9. Ülevaade "Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030" elluviimise kohta. Täitmise aruanne – arutelu (03.12.2018)

Kutsutud: kultuuriminister Indrek Saar, Kultuuriministeeriumi asekanstler Tarvi Pürn, spordiosakonna nõunik Margus Klau, ministri nõunik Silver Meikar ning Eesti Olümpiakomitee asepresident Tõnu Tõniste

Arvamuste andmine

1. Eesti seisukohad Euroopa Liidu noortestrategie kohta - COM(2018) 269 - arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile (17.09.2018)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonna juhataja Reelika Ojakivi, Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakonna peaekspert Anu Peljo ning Eesti Noorteühenduste Liidu juhatuse aseesimees Mikk Tarros ja avaliku poliitika spetsialist Eleri Pilliroog

Komisjoni otsus:

Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti, muutes punkti 3.2. sõnastust järgmiselt: „3.2. Toetame kavandatud muudatusi noorte ja poliitikakujundajate konsultatsioonis, st struktureeritud dialoogi reformi. Näeme noorteorganisatsioonidel olulist rolli EL noorte dialoogis. Samuti peame oluliseks EL noorte dialoogi kaudu senisest mitmekesisema sihtgrupini jõudmist.“

2. Eesti liitumine Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötlaste ühissetevõttega - arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile (18.09.2018)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusosakonna nõunik Toivo Rääm

Komisjoni otsus:

Kiita heaks Vabariigi Valitsuse otsus liituda Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötlaste ühissetevõttega

3. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa solidaarsuskorpuse määrus - COM(2018) 440 - arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile (24.09.2018)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakonna peaekspert Anu Peljo ja noorteosakonna peaekspert Katrin Siider, SA Archimedes juhatuse esimees Rait Toompere ning Eesti Noorteühenduste Liidu juhatuse aseesimees Mikk Tarros ja avaliku poliitika spetsialist Eleri Pilliroog

Komisjoni otsus:

Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti

4. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse liidu hariduse-, koolituse-, noorte- ja spordiprogramm „Erasmus“ - COM(2018) 367 - arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile (24.09.2018)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakonna peaekspert Anu Peljo ja noorteosakonna peaekspert Katrin Siider, SA Archimedes juhatuse esimees Rait Toompere ning Eesti Noorteühenduste Liidu juhatuse aseesimees Mikk Tarros ja avaliku poliitika spetsialist Eleri Pilliroog

Komisjoni otsus:

Rõhutada Eesti seisukohtade punktis 4 toodud programmi eelarve sisese paindlikkuse eesmärki ja toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti täiendades punkte 9 ja 13 järgmiselt:

„ 9. Toetame, et väheste oskustega inimesed on üks oluline sihtrühm, kuid peame oluliseks enesetäiendamise võimaluste loomist kõikidele inimestele, sõltumata nende oskuste tasemest.“
„ 13. Toetame põhimõtteliselt DiscoverEU algatust, kuid leiame, et programmi sisu, eesmärk ja tingimused vajavad täpsustamist ning algatuse geograafiline ulatus tuleks viia vastavusse programmiga.“

5. Eesti seisukohad teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ perioodi 2021-2027 eelnõude kohta COM(2018) 435, COM(2018) 436, COM(2018) 437 - arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile (16.10.2018)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi EL ja rahvusvahelise koostöö osakonna peaekspert Jaana Piilpärk

Komisjoni otsus:

Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti

6. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021-2027), eelnõu kohta COM(2018) 366 - arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile (23.10.2018)

Kutsutud: Kultuuriministeeriumi Euroopa Liidu asjade nõunik Liis Linn

Komisjoni otsus:

Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti